GAZETA KRAKOWSKA

Nro 12

W ŚRODĘ DNIA 7. LUTEGO 1810.

Z Warszawy d. 13 Stycznia.

MINISTER WOYNY.

Gdy stosownie do wyroku J. K. Mci Pana mego Miłościwego, Uczniowie z szkoły applikacyiney Artyleryi i Indżinierów, którzy w ciągu ostatniego popisu okazali się bydź w naukach, tey broni potrzebnych, biegłemi, dnia 1 Marca r. b. wyiść, a inni w ich mieysce wstęp miec maią, których Nayiaśnieyszy Pan wedle brzmienia swego wyroku łaskawie mianowac przyrzekł Podporucznikami Artyleryi z płacą i dostoynością stopniowi temu właściwą, ieżeli zadosyć uczynią następuiącemu programmie.

1.) Każdy życzący sobie znaleść mieysce w tey szkole, powinien odbydź popis publiczny.

2.) Cacący mieć wstęp do popisu, obowiązany będzie wcześnie podać oto prozbę na piśmie do Jenerała Hebdowskiego, Dyrektora generalnego Biór Woiennych, z dołączeniem do niey metryki swego urodzenia, a to dla otrzymania listu przyięcia do popisu i umieszczenia kandydatem.

3.) Nikt nie może należeć do popisu, kto nie iest w Xięstwie Warszawskim albo przynaymniey z rodziców Polaków zrodzony, kto ma mniey niż 16 a więcey nad 24 lat wieku swego.

4.) Mimo to iednak, ma do popisu prawo za pośredniem zezwoleniem ministra Woyny, każdy podofficer i żołnierz czynnie w woysku Xięstwa Warszawskiego służący, choćby cudzoziemiec, ieżeli ma mniey lat iak 30.

5.) Popis obeymować będzie Artymetykę, Geometryą początkową, Trygonometryą, Algebrę aż do porownań drugiego stopnia inclusive, przystosowanie Algebry do Artymetyki i Geometryi, głownieysze własności sekcyów konicznych, początki Statystyki i Mechaniki. Gdyby iednak który z popisuiących się, posiadał inne znaiomości iak powyższe do popisu naznaczone, może uczynić znich popis JPP. Professorom examinuiącym.

6.) Każdy popisowy dowieść powinien, że ma początki rysunków, bądź ręcznych, bądź architektury lub geometrycznych.

Przeto Minister Woyny zadosyć czyniąc woli N. Pana, ma honor podać do wiadomości do kogo należeć będzie: że na otwarcie tego popisu dzień 1. Marca, a na zamknięcie onegoż dzień 10 tegoż miesiąca r. b. przeznaczył

i ogłosił,, wzywa aż młodych ochotników, iżby się w przeciągu tego czasu tu w Warszawie stawiwszy, w zawód z współ ubiegającemi się o pierwszeństwo w naukach weszli i programma usprawiedliwili.

(Podp:) *Jozef Xiążę Poniatowski.*
Zgodno z oryginałem Vice-Dyrektor:
Bjór Ministerium Woyny.
Pułkownik Bennet.

Woysko Xięstwa Warszawskiego. — W kwaterze głowney w Warszawie d. 26 Stycznia roku 1810.

SZTAB GENERALNY.
ROZKAZ DZIENNY.

JO. Xiążę Wodz Naczelny, odbieraiąc powtórzone zażalenia na nieostrożność woyskowych w paleniu lułek, a przekonawszy się w rzeczy samey iak daleko ta iest posuniętą, zakazuie iak naysurowiey wszelkie palenie tytoniu tak w stayniach, iako też na ulicy, i wszędzie gdzie niebezpieczeństwo ognia zachodzić może. JO. Xiąże Naczelny Wodz zaleca Dowodzcom korpusów iak nayścisleysze wykonanie tego rozkazu, i dopilnowanie, żeby nigdzie ndziey iak po kwaterach tytoniu nie palono, czyniąc ich odpowiedzialnemi za wszelkie szkody, któreby z niezachowania onego przez ludzi z ich Pułków wyniknąć mogły.

Jenerał Szef Sztabu Głownego.
Fiszer,

JO. Xiężna Adamowa z Flemingów Czartoryska odwiedziła na dniu wczorayszym szkołę Artylleryi i Indzinierów, gdzie trafiwszy w czasie lekcyy rysunkowych, z zadziwieniem oglądała postępy uczniów w tym przedmiocie. — Ukontentowanie na iey twarzy zmieszane ze łzami radości, widząc pierwszy raz odrodzony na nowo instytut tak pożyteczny kraiowi, malowało się wyraźnie. — Kadeci powodowani poszanowaniem kutey Pani, przyięli ią następuiącą mową, przez delegowanego kollegę swego Konstantyna Dzierżanowskiego.

Jaśnie Oświecona Xiężno!

"Uczniowie Szkoły, którą W. X. Mość odwiedzeniem swoim zaszczycać raczysz składaią iey swoię wdzięczność i uszanowanie. — Dzisie szy dzień pamiętnym dla nas będzie, bo wskrzepi on niemało nasze starania i chęci, abyśmy z tym większym zapałem i skutkiem dążyli do te o celu, do którego oyczyzna nas powołuie, i chlubie nam się nazawsze pozwoli z odwiedzin iey Xiężney, która do szczęścia i wzrostu światła narodowego tak wiele przykłada się, która łaskawością nas swoią obdarza, i którey nayszanownieyszy Małżonek miał za miły obowiązek przywodzić owemu niezrównanemu korpusowi kadetów, który pierwszych bohatyrów, i podwsze k emi względami znakomitych Mężów, z swego łona wydał kraiowi. — Bądź świadkiem W. X. Mość naszych prac, a nadewszystko chęci stania się godnemi oycowskich zabiegów i nakładów pierwszego Utworzyciela naszego JO. Xcia Naczelnego Wodza. Racz wierzyć, iż choc w części stać się podobnemi owym dawnym Kadetom starać się będziemy, gdy od tychże samych osób co tamci łaskami i względami obdarzeni iesteśmy.

Odezwa Towarzystwa Królewskiego Warszawskiego Przyiacioł Nauk.

Wczasie naiazdu woysk nieprzyiacielskich Rada Stanu znayduiąc się w Toruniu, w pośrod ważnych obrad swoich nie przepomniała, że to miasto iest mieyscem urodzenia Kopernika. Chcąc oddać winną cześć temu wielkiemu mężowi, uchwaliła, by mu wystawionym został publiczny pomnik. Na to zebra-

na pomiędzy swemi Członkami przeznaczyła składkę.

Towarzystwo Królewskie Przyiacioł Nauk uwiadomione, że do tey składki przypuszczonemi bydź mogą i inne partykularne osoby, aby tym sposobem dzieło to, im wspanialsze, tym godniey odpowiadało wielkości przeznaczenia swego; postanowiło w tymże zamiarze zebrać w gronie swoim składkę, i uczynić do Narodu Polaków odezwę, aby współrodacy poszli za tak chwalebnym osób Rządowych przykładem.

" Szanowny Narodzie! Kopernik, iest z rodu Polaków; ten geniusz, który zdziałał naywiększą epokę w postępie rozumu ludzkiego; ten, który przed trzema wieki w Polszcze pierwszy wyrzekł prawdy, bez których umieiętności fizyczne postąpić nie mogły. Bez Kopernika, nie miałaby Francya Dekarta, ani Anglia Newtona.

" Narod Francuzki kości swego mędrca z za morza przeprowadził na oyczystą ziemię, wiozł ie do Panteonu, i kosztem publicznym wystawił mu pomnik. Anglia wyrokiem Parlamentu popioły Newtona złożyła w grobie swoich Królów, i kosztem Narodowego skarbu wyniosła mu naywspanialszy posąg.

" Czyliż tylko w Polszcze Kopernika prochy od całego Narodu nie odbiorą uczczenia? Kopernik iest chlubą nayoświeceńszych wieków, iest zaszczytem naszego Narodu, iest sławą Polaków! .... Dosyć to powiedzieć Polakom. "

Do odbierania takowey składki upraszeni są w Warszawie Julian Niemczewicz, Sekretarz Senatu, Członek Towarzystwa. W Guberniach Litewskich Jan Sniadecki, Rektor Uniwersitetu, Członek Towarzystwa. W Guberni Wołyńskiey Tadeusz Czacki, Członek Towarzystwa. W Guberni Kiiowskiey Adam Rzewusk, Członek Towarzystwa. W Kraiu Xięstwa Warszawskiego po wszystkich Departamentach JJ. WW. Prefekci.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu 7 Stycznia 1810.

Staszic, Prezes.
Osiński, Sekretarz:

Z Paryża d. 18. Stycznia.

Wielu adjutantow i officerow sztabowych Xcia Neufszatelskiego poiechało do Madrytu. Nayiaśnieyszy Cesarz wyiedzie, iak zapewniaią, około połowy przyszłego miesiąca do Hiszpanii.

Prezydent Miasta w Bordeaux oznaymił mieszkańcom, iż przechod woyska do 15 Lutego będzie nader liczny, i ażeby każdy mieszkaniec przygotował się na przyięcie czasem 10 lub więcey żołnierzy na kwaterę.

Xiążę Abranteski udał się do swoiego korpusu, którego pierwsze kolomny weszły iuż do Hiszpanii. Liczny park artyleryi od woyska Niemieckiego przybył do Nancy. Polski legion pod sprawą Jenerała Bronikowskiego przybył także do tego miasta. Idzie on przez Chartres do Hiszpanii.

Druga dywizya Cesarskiey gwardyi, która przed 8 dniami z Paryża wyszła, stanęła tymczas wo w okolicach Tours, aby nie schodziła się w drodze z innemi woyskami.

Mowią, że P. Defermont przeznaczony iest na prezesa izby rachunkowey na mieyscu P. Barbé Marbois, który ma wyższy otrzymać urząd.

W dniu nowego roku darował Nayiaśnieyszy Cesarz Cesarzowey Jozefie kosztowny dyamentowy stroik i gotowalnią, którą mu miasto Paryż pod czas koronacyi oddało.

Na upięknienie zamku Wersalskiego wyznaczył Cesarz dwa miliony frankow.

D. 9 b. m. Królowa Hollenderska objęła uroczyście urząd opiekunki Cesarskiego edukacyynego domu w Ecouen,

Do Roszelli przybył poselski okręt Francis, Kapitana Fikie w 35 dni z Filadelfii, i przywiozł 170 podróżnych.

D. 1 Stycznia umarł w Tulonie, w 35 roku życia Kapitan Jugan, dowodzca liniowego okrętu Magnanime. Przyłożył on się był do powrotu Cesarza z Egiptu, gdyż służył na ow czas pod Admirałem Gantheaume. W bitwie pod Trafalgar wsławił się był zaprowadzeniem nazad do Kadyxu okrętow, na których znaydowali się oba Hiszpańscy admirałowie. Admirał Gantheaume, Kontraadmirałowie Cosmas i Baudin i cała marynarka Tulońska znaydowała się na obrzędzie pogrzebowem iego ciała.

Podług obrachunku P. Coquebert Montbret państwo Francuzkie ma teraz następniącą ludność: Mieszkańcow mowiących ięzykiem Francuzkim 28 milionow 126,000; mowiących Niemieckim 2 miliony 705,000; mowiących Flamanckim 2 miliony 277,000; mowiących Bretońskim 967 000; mowiących Baskim 108,000; ogółem 38 milionow 262,000 mieszkańcow.

Zapewniaią, iż posiedzenie ciała prawodawczego na rok 1810 zacznie się d. 1 Lutego, a teraźnieyszego z roku 1809 zakończy się d. 20 b. m.

Królestwo Ichmość Bawarscy znaydowali się onegday na śniadaniu w Trianon, gdzie oglądali wszystkie apartamenta i ogrody. O godzinie 2 pojechali na powrot do Paryża, odwiedziwszy po drodze porcelanową rękodzielnią w Sevres.

Kolegium wybiorcze departamentu Dordogne obrało kandydatami do senatu Szefa batalionu Tascher, który należał do głownego sztabu woyska w Niemczech i Jenerała Morant, dowodzącego w Korsyce.

W Niort rozstrzelano d. 9 dwoch Hanowerskich strzelcow za ucieczkę. Szli na plac śmierci z lulkami w ustach i pomarli z nie zawiązanemi oczema.

W Antwerpii znayduie się teraz 1102 Angielskich jeńcow.

Przez Auch przeszło od 2 do 10 b. m. wiele Hiszpańskich jeńcow woiennych do Autun. Oprocz tych przechodzić tamtędy ieszcze ma 14 000.

Ciało prawodawcze zatwierdziło d. 15 podany od rządu rachunek skarbu na rok 1810. Kommissya zdaiąc sprawę o tym rachunku wyraziła między innemi, co następnie:

"W latach 1806 i 1807 wydatki na woysko nasze na ziemi nieprzyiacielskiey wynosiły daleko więcey, niżeli skarb publiczny wypłacał. Zwycięztwo atoli zapiło ten niedostatek, i pierwsze k nabyciu nieprzyiacielskie zwrociły skarbowi wydane summy. Polityczny środek, przez który wszystkie towary, które nieprzyiaciele nasi chcieli na stały ląd wywieść, pozostały się w ich portach, zmnieyszył znacznie w roku 1808 dochody celne, i oprocz tego pomnożone zostały wydatki roku tegoż przez bawienie woysk na ziemi Francuzkiey i przygotow nia do nowey woyny. W rachunku na rok 1809 dochody celne położone tylko były 12 milionow, to iest, o dwie trzecie części mniey od r. 1808. Niedobor ten nie może iednak wielkiego sprawić kłopotu; bo ieżeli zważemy, iż wywoz z Anglii zmnieyszył się rocznie o 460 milionow przeszło, tedy środek ten iest tylko szkodliwy temu mocarstwu, które dało do niego powod. Mimo iednak tego wszystkiego, co w roku 1809 na prowadzenie woyny, na woyskowe nagrody, na kunszta i nauki, na rolni-

ctwo, na pomniki i na fortyfikacye wyłożonem zostało, nie powiększyły się u nas podatki, gdy przeciwnie Anglia, obarczona ogromnym długiem publicznym powiększa go co rocznie nowemi pożyczkami. Dług ten nie pokazuie się w rachunkach Angielskich, ponieważ przeznaczone na opłacanie od niego prowizyi podatki są stałe. Lecz wiemy teraz, że wynosi na nasze pieniądze 20.769 milionow, a roczna prowizya 736 milionow. W Francyi zaś pierwszy artykuł rachunku okazuie tylko 111 milionow prowizyi od długu naybogatszego w świecie państwa. Parlament pozwolił w roku 1807 zaciągnąć 276 milionow w naszych pieniądzach i przeszło 455 milionow na woysko wyznaczył, pozwolił oprocz tego ministrom wziąść z banku 80½ mil. fr. Anglicy przyięli w roku 1807 ustawę, przez którą powiększenie kosztow woiennych, które do 21 mil. fr. wynosiły, uchylone zostało. W roku 1808 pozwolił parlament na 184 milionow pożyczki, a na woysko uchwalił 460 milionow. Rząd nasz nie proponował w roku 1808 żadnego powiększenia podatkow. W roku 1809 zaciągnął parlament 253 milionow, a na woysko uchwali 437 milionow. Z naszych podatkow w roku 1809 żaden powiększony nie został. Gdy porownamy rachunki obu państw, pokaże się więc, iż wydatki Anglii przechodzą wydatki Francuzkie o 1304½ milionow frankow. A gdy zważemy ieszcze, iż w rachunkach Angielskich wiele iest wydatkow które będąc przez stałe podatki zastępowane, nie są umieszczane, łatwo poznać można iak nierowna iest walka między obiema mocarstwami i iaki iey koniec bydź musi.„

Nayiaśnieyszy Cesarz wezwał ciało prawodawcze przez poselstwo d. 14 Stycznia, aby wybrało kandydatow na prezydenta. Hrabia Fontanes, który 6 razy iuż był prezydentem, prosił kolegow swoich na wczorayszem posiedzeniu, aby go więcey nie obierali, gdyż inne od Cesarza zlecenia wymagaią całego poświęcenia się iego. — Na wczorayszem posiedzeniu obrało ciało prawodawcze 3 kandydatow: P. Montesquiou, Girardin i Montalembert, a iutro ma bydź czwarty obrany.

Z Madrytu d. 1. Stycznia.

Odebraliśmy tu potwierdzenie o wzięciu Girony przez woyska Francuzkie. Ważne to zdarzenie przyłoży się do działań w Katalonii i Walencyi.

Powrocił tu Pułkownik Roederer, syn senatora i adjutant J. K. Mci, z Paryża, gdzie kilka miesięcy bawił.

Gazeta Walencyeńska opisawszy ostatnią porażkę rokoszanow, wyraża: — " Z przykrością wyznać potrzeba, iż od półtora roku woyska nasze ciągle są bite; przypisywaliśmy to niedoświadczeniu chłopow, z których się składały; lecz podobno inney należy to przypisać przyczynie, którey nie do nas należy dochodzić. Nic iednak smutnieyszego dla honoru narodowego, iak widzieć mnieyszego w sile nieprzyiaciela osiadłego w stolicy królestwa i dyktuiącego nam prawa!„

Z Alcanniz piszą, że officer od 115 regimentu iadąc z listami, chciał się przeprawić przez rzekę Gwadelupę, lecz ta przez ustawiczne deszcze wezbrawszy uniosła go, i byłby nie ochybnie zginął, gdyby nie ieden Hiszpan, który rzucił się w rzekę i z niebezpieczeństwem własnego życia, i po długim szamotaniu się z wodą, wyprowadził go na brzeg. Odważny ten człowiek był z samego Alkanniz. Jenerał dowodzący w Aragonii oświadczył mu swoie ukontentowanie i dał mu 1000 realow nagrody.

Przez nowy wyrok Królewski nakazane

iest wszystkkim wierzycielom państwa, aby do podawanych rachunkow, dołączali zaświadczenie wykonania przysięgi wierności teraźnieyszemu rządowi. Ministrowie nie przyymą zatem rachunkow od wielu osób razem podawanych, ale od każdey z osobna.

Przez inny wyrok zniesione są podarunki, które podług dawnego zwyczaiu rozdadawał Król ministrom i innym urzędnikom na S. Jan i na Narodzenie Matki Boskiey. Podarunki te składały się z zebranych pieniędzy za towary schwytane; lecz teraz większa część takowych towarow oddana iest przemysłowi prywatnych.

J. K. Mość mianował na wakuiące biskupstwo w Huesca X. Santandra, biskupa Amizony i koadiutora arcybiskupstwa Saragossy.

Przed kilku dniami ogłoszono tu drukiem sześć listow Margrabiego Mondejar, mieszkaiącego teraz we Francyi w departamencie niższych Pireneow, do syna Don Mondejar, Pułkownika i członka Junty Sewilskiey. W listach tych wystawia szanowny oyciec wszelkie pobudki, któremi usiłuie skłonić syna do opuszczenia strony rokoszanow. W pierszym, pisze mu między innemi co następuie:

" Bierzesz się dzisiay, synu, upornie za dom Burboński, a dway twoi pradziadowie Don Jeronymo i Don Xavier dali się zabić, tamten w Xatiza 1706 roku ze wszystkiemi mieszkańcami, a drugi w Barcelonie 1713 z połową mieszkańcow, nie chcąc dopuścić, aby taż dynastya Burbonow panowała w Hiszpanii. Gdyby więc ieszcze żyli, mielibyście się nawzaiem za nieprzyiacioł i zdraycow. To zaś pewna, iż tak ich, iak twoie postępowanie zarowno iest nierosądne. Stracili oni, i tyś moy synu, stracisz zasługę twoiego woyskowego męztwa, ieżli w twoim przedsięwzięciu opierania się teraźnieyszey dynastyi do końca trwać będziesz, &c. &c. „

Z Londynu d. 11. Stycznia.

(Przez Francyą.)

Lord Wellington pisał do junty Estramadury list następuiący:

Z Badajoz d. 9. Grudnia 1809.

" Mci Panowie! Mam honor uwiadomić JW. Panow, iż zaszłe zdarzenia woienne w dawney Kastylii, wymagaią koniecznie, abym zostaiące pod moiemi rozkazami Angielskie woyska przeprowadził na północ Tagu; iutro zaczynaią moie woyska ruszać z mieysca. Dowiaduię się z ukontentowaniem, iż pomimo teraźnieyszych stanowisk nieprzyiaciela i poniesionych nieszczęść w Kastylii i Manche, poruszenia te mogą ieszcze bydź zrobione bez nadwerężenia bezpieczeństwa prowincyi Estramadury. Główna moia kwatera pozostanie ieszcze dni kilka w Badajoz, i nie omieszkam korzystać z tey okoliczności, dla wyrażenia JW. Panom moiey wdzięczności za Ich grzeczności i dowody Ich względow, których w czasie bawienia tu moiego doznałem, i za nie spracowaną usilność i gorliwość z iaką staraliście się dostarczać żywności dla stoiącego w tey okolicy moiego woyska. Oświadczam JW. Panom uroczyście, iż nieskończenie żałuię, że przez okoliczności nayważnieyszey wagi dla wspólney sprawy zniewolony iestem poprowadzić moie woyska do inney części półwyspu i oddalić się od osób, którem tyle winieniem wdzięczności. Proszę JW. Panow, abyście zapewnionemi byli, że naywiększą będzie dla mnie radością, gdy będę mógł bydź użytecznym prowincyi Estramadurze i miastu Badajoz, i że zawsze będzie dla mnie ukontentowaniem słyszeć, iż znayduią się w bezpieczeństwie i szczę-

sein. Mam honor bydź, &c.

(Pod.) *Wellington.*

Głowna kwatera naszego woyska w Portugalii przeniesiona została do Koimbry.

Doniesienia z Indyi wschodnich są bardzo smutne: woysko Madraskie iest w zupełnym rokoszu. Mowią nawet, iż opanowało iuż twierdze Seringapatnam i Hyderabad. Lord Minto opuścił Bengal i udał się do Madrass, dla naradzenia się z P. Barlow. Sciągaią zewsząd woyska przeciw rokoszanom. Sprowadzaią ie z Ceylon, Bombaiu i nawet z przylądka Dobrey nadziei. Z Anglii posełaią tam także woyska.

Amerykańska fregata John Adams, która do Dunow przybyła, przywiozła Amerykańskie gazety do 12 Grudnia, z ktorych wyczytuiemy, co następuie:

" Senat Amerykański w zapale gniewu przeciw P. Jackson tak surowy przedsięwziął środek, iż można go uważać za wypowiedzenie woyny. D. 8 na wniosek P. Giles przyiął uchwałę, wktórey wyraził, iż użyte przez P. Jackson wyrazy, są nadzwyczay niedorzeczne i obrażaiące. Postąpiono daley; proponowano bil, mocą ktorego prezydent iest upoważniony oddalić zkraiu każdego ministra obcego, który mu się niespodoba. Bil ten odczytany iuż był dwa razy w senacie, a d. 11 miał bydź trzeci raz czytany. Jeżeli izba reprezentantow takim samem uniesie się gniewem iak senat, tedy ani wątpić można, iż nadzwyczayny ten bil przeydzie, i prezydent natychmiast uskuteczni go co do P. Jackson, nie czekaiąc nawet na iego odwołanie, ktorego domagał się przez P. Pinckney od naszego rządu. Srodek ten (mowi *Morning-Chronikle*) nie ma innego celu iak pozbydź się P. Jackson i to wsposobie nie bardzo zgadzaiącemi się z zwyczaiami polerowanych kralow.",

Wspomnione pisma Amerykańskie zawieraią także wsobie zwyczayny coroczny rapport sekretarza skarbu. Podług niego wydatki w roku przeszłym przewyższyły 1 milionem 300,000 dolarow dochody. Potrzeba więc będzie pożyczyć 4 miliony dolarow dla zastąpienia niedoboru. Na opłacenie zaś prowizyi od tey pożyczki wypada powiększyć stałe podatki, a wprzypadku woyny morskiey potrzeba będzie udać się do powiększenia tax wewnętrznych. Nayważnieyszem zaś iest w tym rapporcie to, co powiedziano o akcie żeglugi. Rząd uważa ten środek za niedostateczny i nie odpowiadaiący celowi, ktory sobie założono; proponuie więc, aby go wcale mocy przywrocić, to iest zabronić wszelkiego wywozu lądem i wodą z Ameryki.

Od dwoch dni mowią, iż osoba wysokiey dostoyności posłana będzie iako jeneralny rządca do Indyi, i przeznaczaią do tego Hrabiego Moira, iako nayzdatnieyszego dla swoich talentow i łagodnego charakteru do przywrocenia tam spokoyności i porządku. Dodaią nawet, że Margrabia Wellesley dosyć iest skłonnym do udania się tam na powrot.

Pomimo nieszczęśliwego naszego położenia wewnątrz i zewnątrz kraiu, nie mowią o niczem w wszystkich politycznych schadzkach, iak tylko o otworzyć się maiącym parlamencie i o wzaiemnych siłach partyy. Ministrowie prosili kilku osob wysokiego stopnia, aby wniosły pożyczkę i adress podziękowania i te popierały, ale wszystkie im się wymowiły. Nakoniec znaleźli Lorda Bernard, syna Hrabiego Bandon, ktory wniesie adress, a P. Peele popierać go będzie.

Lord Sommerset, nie Xżę Kumberlandzki, iest rządcą Portsmutu mianowany. Brat

iego Xżę Beaufort iest rządcą Sussexu.

Król mianował P. Stuart nadzwyczaynym posłem i pełnomocnym ministrem przy tymczasowym rządzie Portugalskim.

Minister Austryacki, Xżę Stahemberg, który mocno zachorował, przychodzi iuż do zdrowia.

Poseł nasz, Henry Wellesley, uda się na okręcie Antilope z Portsmut do Hispanii. Okręt ten zabierze także 20,000 broni dla Hiszpanow.

Wczoray w wieczor odebrał rząd nader ważne listy od Lorda Minto z wschodniey Indyi. Admiralicya odebrała także przez officera stamtąd listy. Mowią, iż nadeszło potwierdzenie, że całe woysko kralowcow wprezydencyi Madraskiey iest zbuntowane. Z resztą zapewniaią, że ani ieden Europeyski officer nie znayduie się pomiędzy rokoszanami, i spodziewaią się, że rokosz wkrótce przytłumiony zostanie, ponieważ 11,000 Królewskiego woyska poszło przeciw rokoszanom. Z Ceylonu posłano także korpus woyska i 2 regimenta z przylądka Dobrey nadziei, dla pomnożenia przywrocenia spokoyności. Inne doniesienia zapewniaią, iż zaburzenia te nic wcale nie są znaczące.

Sekretarz Austryackiego poselstwa, P. Prevost, poiechał z listem do Xcia Schwarzenberga przez Kale do Paryża.

Prywatne listy z Lizbony potwierdzaią wiadomość, iż woyska nasze cofnęły się od granic Hiszpańskich wgłąb Portugalii, i mniemaią nawet, że do Anglii powrocą.

W Plimucie uzbraiaią śpieszno wszystkie małe okręty. Srodek ten uważaią iako zapowiadaiący woynę z Ameryką.

Sidney Smith dowodzić ma nową wyprawą.

Jak wiele utraciliśmy ludzi na wyspie Walcheren; okazuie między innemi regiment 5ty, który wypłynął z Anglii w 1100 ludzi a niepowrocił wtych dniach z Fesingi, iak tylko w 284 ludzi. Nie ma wątpliwości, iż woysko nasze postawione zostało w przykrey potrzebie opuszczenia Hiszpanii. Przegrana bitwa pod Occana, Girona wzięta i woyska Francuzkie idące do Hiszpanii, to wszystko przymusza woysko nasze do ustępu. Jeżeli przeznaczone do Portugalii woyska posłane aktualnie do Indyi zostaną, tedy widać, iż urząd poszytuie tamteyszy rokosz za nie mały.

Z Gracu d. 8 *Stycznia.*

D. 4 b. m. odciągnął stąd Xżę Tarentu (Marszałek Macdonald) z resztą Francuzkiego woyska.

Z zbudowaney przez Arcy Xcia Karola, Xcia Styryi i Karentyi, w roku 1577 naszey twierdzy, nie widać iuż tylko gruzy; pozostałe mury wystawiaią romansyczny widok. Rozwalanie minami szańcow nie sprawiło iednak wielkich szkod; mury miasta wcale są nienaruszone. Za kilka dni spodziewamy się wkroczenia tu naszego woyska.

Z Konstantynopola d. 10 *Grudnia.*

Przed miesiącem odebraliśmy tu wiadomość o zawartym pokoiu między Francyą i Austryą. Od tego czasu postrzegamy, iż ieden z obcych sprawuiących tu interessa miewał częste naradzenia z ministrami Porty, i przekładał im, iż ieżeli Porta chce uniknąć niemiłych skutkow, powinna zawrzeć pokoy z Rossyą i poselstwo Angielskie z stolicy oddalić. W. Sułtan zwołał potem dywan, na ktorym, iak mowią, postanowiono uczynić zadosyć temu żądaniu.

W. Wezyrowi posłano nowe i znaczne posiłki wpieszocie, iazdzie, artyleryi i ammunicyi.

DODATEK
DO Nru 11.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W ŚRODĘ DNIA 7. LUTEGO 1810.

D. 4 Stycznia r. b. przy Krakowie na Kazimierzu urodziła Maryanna Matuszkiewiczowa, żona żołnierza Polskiego od kiryssyerow cztery córki żywe, w wielkości zwyczayney, które w 24 godzin po chrzcie pomarły wszystkie.

Od brzegow Menu d. 20. Stycznia.

Przy rozwalaniu szańca w Klagenfurcie odkryć miano nadzwyczayney wielkości węża który lubo w krotce zabity został, ukąsił iednak 4 ludzi. Mowią, iż ważył 70 fontow.

Baron Albini przybył d. 15 w wieczor z Ratysbony do Aszaffenburga.

Przy obięciu w posiadłość państwa Razüns zapewnił Francuzki kommissarz, P. Rouyer, iż to nie narusza bynaymniey prawa pośrednictwa, i że Cesarz nie nabył Razüns przez interess, ale w przychylney myśli dla Szwaycaryi.

W Bernie wściekło się kilka kotow, i policya rozkazała pod karą 16 fr. wszystkie koty oddać mistrzowi, który zebrał ich w krótce 900.

Professor Jerzy Müller w Szafhuzie obiecuie wydać w krotce na widok publiczny pozostałe dzieła po nieśmiertelnym swoim bracie Janie Müller. Składać się będą z 18 tomow, i w tym ieszcze roku z druku wyydą. Pomiędzy niemi znayduie się 24 Xiąg historyi powszechney, do którey użył ś. p. autor 1833 pism historycznych dawnych i teraźnieyszych.

Mowią, iż obwod miasta Frankfortu powiększony zostanie wsiami należącemi do urzędu Bergen, które dawnie szych czasow dane były w zastaw Landgrafowi Heskiemu, a nie mogły bydź przez miasto wykupionemi. Urząd ten należy do hrabstwa Hanau.

W tych dniach przeszło wiele potrzeb woiennych z Moguncyi do Hanau.

Wszystkie kontyngensa Xiążąt ligi drugiego rzędu przeszły iuż za Ren do Francyi i idą do Hiszpanii.

Do Frankfortu przybył Pułkownik Burr, były wiceprezydent Amerykańskich stanow.

Z Peterzburga d. 10. Stycznia.

W przeszłą niedzielę pod czas wachparady, która bardzo była okazała, zaniesiono uroczyście 104 Tureckich chorągwi i sztandarow, pomiędzy któremi dwie dwoch bończuczne, zdobytych w ostatnich potyczkach i przy wzięciu Braiłowa, do kościoła S. Piotra i Pawła.

W pierwsze święto Bożego Narodzenia wszczął się o godzinie 7 w wieczor w kościele S. Katarzyny, na Wasiloostrowie, przypadkiem ogień, który tak nagle i mocno się rozżarzył, iż w godzinę cały gmach się spalił. Był to drewniany kościoł i ieden z naydawnieyszych w Peterzburgu.

Z Amsterdamu d. 20 *Stycznia.*

Od kilku dni rozchodzi się tu pogłoska, że także Breda, Bergenopzom i Bois le Duc woyskiem Francuzkim są osadzone; inni utrzymuią, że, to jeszcze nie nastąpiło, iże dowodzcy tych twierdz posłali wprzod gońca do Paryża.

Dworska gazeta donosi o przyłożeniu się woysk Hollenderskich w Hiszpanii, pod Jenerałem majorem Chasse, do zwycięztwa pod Ocana. Oznaymiła także rapport Jenerała Dumonceau o zaięciu wyspy Walcheren po odpłynieniu Anglików.

Minister wewnętrzny udał się d. 16 z zwykłemi obrzędami do ciała prawodawczego i oddał mu dwa Królewskie wyroki; przez pierwszy zakończone są zwyczayne teraźnieysze iego posiedzenia, a przez drugi zwołane są członki na nadzwyczayne posiedzenia, które minister tego ieszcze dnia zagaił.

Z Gandawy d. 15. *Stycznia.*

Gwardye narodowe, które opuścić miały nasze okolicę, odebrały nagle przeciwny rozkaz, co daie powod do rozmaitych domysłow.

Z Neapolu d. 29. *Grudnia.*

Od kilku dni płynie znowu lawa z krateru Wezuwiusza; lecz dotąd nie zrobiła ieszcze żadney szkody w leżących pod górą winnicach i polach. W nocy wychodzą także wysokie płomienie z Wulkanu, którym iednak nie towarzyszy zwyczayny łoskot, który słyszeć się daie, kiedy Wezuwiusz iest niespokoyny.

Z Monachium d. 17. *Stycznia.*

Wczoray udał się JW. pełnomocny Francuzki poseł, Hrabia Otto, do JW. Ministra stanu, Hrabiego Morawieckiego, który w czasie niebytności Króla Jmci zawiaduie sprawami rządowemi, dla oddania mu odwołwczego listu i pożegnania się. JW. Poseł przedstawił oraz P. Bogue, iako sprawuiącego interessa Francuzkie. Hrabia Otto uda się niebawnie do Wiednia, gdzie sprawować będzie urząd Ambassadora Nay. Cesarza Francuzow.

Królewsko-Bawarski Jeneralny kommissarz w Tyrolu, Hrabia Fünheim, poiechał z Inspruka do Medyolanu, dla umowienia się z władzami królestwa Włoskiego względem niektórych interessow tyczących się Tyrolu.

W. Marszałek Hrabia Arco poiechał z Ministrem stanu, Hrabią Montgelas, do Paryża.

Z Sztokolmu d. 16. *Stycznia.*

Xiążę Następca tronu, który d. 7 b. m. wiechał na ziemię Szwedzką, oczekiwany był d. 16. przez Gotenburg w Oerebro, a d. 20 w Dorttlingholm. Do tuteyszey stolicy wiedzie d. 22 uroczyście. Gdy wysiadł na ziemię Szwedzką powitany był przy Swinesund mowami Radcy stanu, Barona Adlersparre, Kapitana powiatowego, Hrabiego Rosen i Proboszcza Bronius. Radcy stanu Adlersparre odpowiedział iak następuie:

"Z niezwyczaynemi i wyskiemi uczuciami wstępuię na granice nowey oyczyzny moiey. Nowe prace, nowe obowiązki stawaią przed moiemi oczyma, lecz nie waham się wcale w rozpoczęciu tego niebezpiecznego zawodu, bo powołuie mnie do niego zaufanie szlachetnego ludu. Szwedzi! Jestem odtąd Szwedem! i zawsze nim będę. Znam dobrze co honor wskazuie. Potrzeby ludu mowią wyraźnie Moia krew, moie siły są od tey chwili poświęcone są Królowi i moim współziomkom. Od pierwszego będę się uczył rządzić, a dla dobra drugiego będę pracował. Czyste moie zamiary powinny bydź od słusznych i doświadczonych mężow wsparane. I ieżeli się spełni moie przeczucie, że będę panował nad dawnym i sławnym ludem, tedy nikt nie potrafi mi odmowić świadectwa: *że pragnąłem do*

bra moiego ludu. „

Z Salzburga d. 16 Stycznia.

W głowney kwaterze Jenerała Broussier w Windisch-Matrey rozstrzelano kilku herszto w rokoszanow Tyrolskich, ponieważ po ogłoszonem iuż przebaczeniu oręż iescze nosili. Lud wieyski musiał zeyść się z całey okolicę na tę exekucyą.

Z Jnspruka d. 15 Stycznia.

Mieszkańcy muszą teraz składać podatki, które przez sieḋm miesięcy rokoszu nie wchodziły do kass Królewskich.

Regiment pieszy Następcy tronu, który od 5 tygodni stał w wyższym Junthalu, wyruszył wczoray na pokoiowe leże do Monachium, ponieważ tam iuż spokoyność panuie. Osmy tylko regiment Junkra pozostanie tam do dalszego czasu.

Spalone pod czas zaburzeń kraiowych miasto Schwatz będzie na nowo wybudowane.

Z Augszburga d. 18 Stycznia.

Codziennie przechodzą przez nasze miasto Bawarskie woyska, powracaiące z Tyrolu i Foralbergu na leże pokoiowe. Zapewniaią one, iż w obu prowincyach, wyiąwszy czasowe kłótnie pomiędzy pospolstwem, naywiększa spokoyność panuie.

Od 4 dni przybyły tu 3 transporty Austryackich ieńcow z południowey Francyi. Wszyscy na teraźnieysze zimno okryci są dobremi sordutami.

Przewoz Włoskich towarow, osobliwie surowego iedwabiu, do północnych Niemiec iest teraz bardzo częsty.

Rozmaite wiadomości.

Dziennik państwa donosząc o śmierci Stanisława Małachowskiego, wyraził:

" Zakończył w Warszawie życie d. 29 Grud: Stanisław Hrabia Małachowski, prezes senatu, sławny z postępowania wczasie pamiętnego 4 letniego seymu 1788, którego był Marszałkiem. Narod uczcił go nazwiskiem *przyiaciela ludu* (te słowa położył rzeczony dziennik pierwey po polsku, potem po francuzku, dodaiąc) i słusznie na to nazwisko *zasłużył.* „

Tenże dziennik taki artykuł umieścił: " Polityczne stosunki Francyi z Portą Ottomańską będą wkrotce tem lub owem sposobem ustalone. Wierzyć nie można, aby dwor Konstantynopolski trwał w systemacie Angielskim, bo posiadanie prowincyy Jliryyskich przez Francyą wielkie wrażenie na dywanie sprawie musiało. Jakoż niby łatwieyszego nie było, iak posłac liczne woysko przez te prowincye dla zagrożenia państwa Tureckiego. „

Ostatnia gazeta Hamburska dodaie ieszcze o Gesztorwie: iż niezawodne donieśienia z Turczech potwierdzaią, że P. Gesztorw, rodem Polak, iest dwoch buńczucznym baszą i przyłożył się nie mało do wygraney bitwy d. 22 Października pod Silistryą.

Wiedeńska Gazeta pisze: iż z wyraźnego roskazu Rossyyskiego rządu wszystkie przychodzące z Xięstwa Warszawskiego i tam idące listy bywaią w Rossyi otwierane i czytane.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 5 i 6 *Lutego* 1810

Korzec Pszenicy - -	**zł.** pol. 64	do 72
— **Zyta** - - - - — —	46	— 54.
— **Jęczmienia** - - - — —	46	— 52.
— **Owsa** - - - - — —	28	— 32.
— **Grochu** - - - - — —	52	— 60.
— **Kaszy laglaney** - - — —	80	— 100

TAXA

Chleba, Mąki, Piwa, Mięsa i Soli.

Na czas od dnia 1go do 14go Lutego 1810 dla Miasta Krakowa i iego Przedmieściow.

Chleb	*Waga.* fonty.	łuty.
Bułką z piękney przeniczney mąki za ieden k aycar w bankocetlach	—	2$\frac{1}{2}$.
Zytny Chleb z naypięknieyszey mąki niemieckiego pieczywa za 3 kr. bank cetlami, albo 3/5 kr. w dobrey monecie . .	—	11$\frac{1}{2}$.
Detto za 6 kr. bankocetlami albo 1 1/5 kr. w dobrey monecie .	—	23.
Zytny Chleb z czystey mąki bez dodania jęczmienney za 3 kr. bankocetlami, albo 3/5 kr. w dob ey monecie . .	—	12.
Detto za 6 kr. albo 1 1/5 w dobrey monecie	—	24.
Przerabiany Chleb za 3 kr. bankocetlami, albo 3/5 w dobrey monecie	—	28.
Za 6 kr. detto, albo 1 1/5 kr. w dobrey monecie . . .	1. —	24.
Bochen Chleba Promnickiego za ryński 1 bankocetlami, albo za 12 9/10 kr. w dobrey monecie .	7. —	16.
Detto Bochen za 45 kr. bankocetlami, albo 9 2/3 w dobrey monecie	5 —	20.

Mąka	*Cena* *Banko.* Ryń. kr.		*w dobrey mon.* Ryń. kr.
Nayprzednieyszey mąki przenney miarka czyli kwart 8 po .	1 - 34$\frac{1}{2}$ —	—	20$\frac{1}{3}$
Mąka na bułki .	1 - 11$\frac{3}{4}$ —	—	15$\frac{5}{12}$
Pośiednia mąka .	— - 35$\frac{7}{8}$ —	—	7$\frac{17}{24}$
Zytna mąka w nayprzednieyszym gatunku	— - 58$\frac{5}{8}$ —	—	12$\frac{7}{12}$
Piwo.			
Jeden garniec dubeltowego piwa .	— - 30 —	—	6$\frac{29}{30}$
Mięso.			
Wołowego mięsa font ieden . .	— - 18 —	—	3$\frac{3}{5}$
Sól.			
Soli kwarta iedna	— - 21 —	—	4$\frac{1}{5}$
Detto font Polski ieden	— - 6$\frac{2}{3}$ —	—	1$\frac{1}{3}$

Jacek Mieroszewski
Zastępca Prezydenta M. K.

DONIESIENIA.

Dom na Kaźmierzu pod Nrm. 75 i 76 z pomieszkaniem w iak naylepszem porządku na dwa piętra z browarem, wiazdem i wyiazdem, stayniami, wozownią, wsypkami, z ogrodkiem, z 6 skiepami do sprzedania.

Na dniu 28 Stycznia 1810 roku skradziono dwa konie Jmci Panu Tomaszowi Mciszowskiemu Obywatelowi Krakowskiemu z kamieniey pod Nr. 369 na ulicy Szczepańskiey sytuowaney, iako to:

Pierwszy koń skarogniady w latach 8 grubo płaski, maiący odmianę nogi grube, i obrosłe długim włosem, kwiatek maiący biały na siedzeniu na wszystkie nogi świeżo i ostro kuty.

Drugi koń ci Ry co kolwiek mnieyszy grubo płaski w 9 roku na przednicy prawey nodze ma rog roztrzaśnięty ufnalem ściągniony, ma trzy kwiatki na siedzeniu. Te konie są średniey miary.

Ktoby takowe konie wyśledził, lub wynalazł. Właściciel tychże koni przyrzeka obowięzuie się dać nagrody zł. 50.

W mieście Kaliszu Stołecznym departamentu, iedna tylko znayduie się Drukarnia nieznaiąca dokładnie języka Narodowego, i nie mogąca wystarczyć zaleceniom Rządowym. Wzywa przeto Prefekt Departamentu Kaliskiego, każdego maiącego ochotę i będącego w stanie założyć, i utrzymywać porządną Drukarnią Polską w Kaliszu, aby się zgłosił do niego. Zgłoszenie takowe ma bydź franco przez Pocztę przesłane.

Garczyński.
Kowalski, S. J.